

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Το πολιτικό Big Bang πλησιάζει

Η ώρα του Big Bang του ελληνικού πολιτικού συστήματος φτάνει. Το «θηρίο» συνεχίζει αχόρταγο να καταβροχθίζει πολιτικούς, κόμματα, πρωθυπουργούς και ό,τι άλλο βρει μπροστά του. Κανείς όμως δεν μένει αλώβητος. Γι' αυτό και οι βαθυστόχαστες προβλέψεις του τύπου «ο Τσίπρας θα πέσει μέχρι την άνοιξη» ή «ο Τσίπρας θα μείνει δέκα χρόνια» είναι απλώς ανόπτες. Μέσα στην κρίση, ελληνική και ευρωπαϊκή, την οποία βιώνουμε, το πολιτικό χρονόμετρο μετράει πολύ πιο γρήγορα τον χρόνο.

Πώς θα μπορούσε να μοιάζει αυτό το Big Bang; Δεν έχω ιδέα, είναι η ειλικρινής απάντηση. Σενάρια κάνουμε όλοι. Ένα σενάριο είναι η απόλυτη ιταλοποίηση ή και βαιμαροποίηση του πολιτικού σκηνικού. Όλα, δηλαδή, τα κόμματα κινούνται μεταξύ 5% και 20% και η χώρα μπαίνει σε μια παρατεταμένη περίοδο ακυβερνησίας. Οι πρωθυπουργοί αλλάζουν κάθε λίγο, όπως και οι εταιρείες στα διάφορα κυβερνητικά σχήματα.

Αν, εν τω μεταξύ, ψηφιστεί και η απλή αναλογική, θα μιλάμε για ακόμη μεγαλύτερο κατακερματισμό του πολιτικού σκηνικού. Σε μια χώρα όπου η δημόσια διοίκηση δουλεύει τέλεια στον αυτόματο, αυτό το σενάριο ενέχει

λιγότερους κινδύνους. Σε μια χώρα σαν τη δική μας, φοβάμαι ότι θα πρόκειται για τη χαρά της μικρής και μεγάλης διαπλοκής, που θα μπορεί να ελέγξει τις εξελίξεις με μικρά σχήματα και λίγα πρόσωπα...

Άλλο σενάριο; Ο υγιής διπολισμός. Ο κ. Τσίπρας ξεπερνάει τον εαυτό του και γίνεται ο Λούλα της Μεσογείου, μετατρέποντας τον ΣΥΡΙΖΑ σε ένα ευρωπαϊκό κεντροαριστερό κόμμα. Έχει 30άρηδες για να στηρίξει ένα τέτοιο εγχείρημα, αλλά προς το παρόν βασίζεται στους συνήθεις υπόπτους της ιδεοληψίας ή του νταραβερίου. Ο δρόμος είναι ανοιχτός για ένα τέτοιο εγχείρημα. Το σενάριο γίνεται καλύτερο, και ουτοπικό εν μέρει, αν και η Ν.Δ. ανασταθεί και γίνει ένα σοβαρό κεντροδεξιό κόμμα. Και αυτός ο δρόμος είναι ανοιχτός και σήμερα θα φανεί αν οι πολίτες θα τον επιλέξουν. Ανάμεσα στους δύο πόλους θα υπήρχε χώρος για 1-2 μπαλαντέρ, που θα εξέφραζαν ασκεπείς κεντρώους οι οποίοι δεν χωρούν στο δίπολο.

Άλλο σενάριο, εφιαλτικό ίσως. Οι πολίτες, κουρασμένοι και θυμωμένοι, εγκαταλείπουν μαζικά την αριστερή στροφή της χώρας και στρέφονται σε κάτι και κάποιον που πρεσβεύει ακροδεξιές θέσεις με μεγάλες δόσεις θε-

σμικού αυταρχισμού. Μην το αποκλείετε. Οι κοινωνίες που περνούν αντίστοιχες κρίσεις συχνά βιώνουν τέτοιες θεαματικές μεταβολές και στην Ελλάδα έχουμε την τάση να πηγαίνουμε από το ένα άκρο στο άλλο.

Έχουμε βεβαίως και τα σενάρια οικουμενικής, εθνικής συνεννόησης ή όπως αλλιώς θέλετε να ονομάσετε μια τέτοια κυβέρνηση. Και αυτά παίζουν, ειδικά αν η χώρα πέσει πάλι σε τοίχο ή αν έχουμε κάποια μείζονα εθνική περιπέτεια. Σε αυτό το σενάριο είναι ελάχιστοι αυτοί που θα μπορούσαν να ηγηθούν μιας τέτοιας κυβέρνησης και πάμπολλοι αυτοί που πιστεύουν ότι μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη...

Αν με ρωτάτε ποιο σενάριο είναι το πιθανότερο, συγγνώμη, λάθος πόρτα χτυπήσατε, καλύτερα να επισκεφθείτε μια μέντιουμ ή καφετζού αξιώσεων. Υπενθυμίζω απλώς ότι αν σας έλεγα πριν από έξι χρόνια πως το ΠΑΣΟΚ θα συγκυβερνούσε με τη Ν.Δ. ή ο ΣΥΡΙΖΑ με τους ΑΝΕΛ, θα μου συνιστούσατε πολύ ευγενικά είτε να ξεκουραστώ για λίγο είτε να επισκεφθώ κάποιον ψυχίατρο...

Η ΑΥΓΗ Πάικος Βασίλης

Τη βγάζει έως τα Χριστούγεννα;

Πόσες φορές το ακούσαμε; Και από πόσα στόματα; Πόσες εμβριθείς αναλύσεις (από τηλεοπτικής καθέδρας κατά το πλείστον) κατέληξαν στο περί ου ο λόγος βαρυσήμαντο πολιτικό συμπέρασμα;

Ε, λοιπόν, απ' ό,τι όλα δείχνουν, τη βγάζει έως τα Χριστούγεννα ο Τσίπρας. Μπορεί και έως την Πρωτοχρονιά. Μην σου πω ότι δεν αποκλείεται να κάνει και Φώτα ως πρωθυπουργός. Και μάλλον τα καταφέρνει άνετα, δίχως πολύ μεγάλα στριμώγματα. Έτσι ώστε το αραβικό ρητό για «το καραβάνι που προχωρά», μπορεί και να 'χει υπόσταση και αντίκρισμα στις μέρες μας...

Λησμονούν οι τα δυσώιωνα -διαρκώς- προβλέποντες πολιτικοί μελλοντολόγοι, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί στις μέρες μας τη μοναδική σταθερά σ' ένα πολιτικό σύστημα αποσαθρωμένο στην εντέλεια. Και πως, ως εκ τούτου, δεν διατίθεται εναλλακτική κυβερνητική δυνατότητα. Τέτοια που θα μπορούσε να τον κλονίσει. Ούτε από την παρούσα Βουλή, αλλά ούτε, βεβαίως, και σε ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών. Οπότε «προς τι το μίσος και ο αλληλοσπαγγμός», για να θυμηθούμε την αθάνατη ρήση του Χρήστου Τσαγανέα από τη κλασική ταινία «Οι Γερμανοί ξανάρχονται».

Όσο για κείνους, το ΠΑΣΟΚ και το Ποτάμι κατά κύριο λόγο, που σε «συνδυασμό» με κάποιες πτέρυγες, τις συντηρητικότερες, της ευρωπαϊκής ελίτ σχεδιάζουν ή, απλώς, ονειρεύονται οικουμενικού χαρακτήρα κυβερνητικές κατασκευές, μάλλον είναι πολύ μακριά νυχτωμένοι. Τέτοιες λύσεις, σ' αυτή τη φάση, δεν διατίθενται. Δεδομένου ότι για την προώθησή τους θα ήταν δεσμευτικά αναγκαία η συνδρομή του ΣΥΡΙΖΑ. Αλλιώς τα κουκιά δεν βγαίνουν. Ε, και του ΣΥΡΙΖΑ πολλά μπορείς ίσως να του προσάψεις, όχι όμως ότι πάσει

και από αυτοκτονικό ιδεασμό.

Τελευταία η πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Φώφη Γεννηματά θυμήθηκε την παλιά, πλην αφόρητα φθαρμένη, συνταγή της συμμαχίας των φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων, λέει. Προτείνοντάς την ως κυβερνητική λύση. Που πάει να πει, με τη Ν.Δ. κορώνα στο κεφάλι μας. Ακολουθώντας, επ' αυτού, τις σοφές εμπνεύσεις του Βασίλη Λεβέντη. Ε, λοιπόν, το καλύτερο που έχει να κάνει η κ. Γεννηματά είναι να κρατήσει την ιδέα για τις εκλογές, όποτε κι αν γίνουν. Μπορεί να της χρειαστεί...

Είναι η «ποιότητα» της διαπραγματεύσης, ξέρεις...

Παραπονέθηκε πρόσφατα, στους Ευρωπαίους ομόφρονές του, στο ΕΛΚ, ο Αντώνης Σαμαράς ότι, σ' αντίθεση με ό,τι έκαναν στον ίδιο, οι δανειστές εμφανίζονται υποχωρητικοί έναντι του Τσίπρα. Τα ίδια, πάνω - κάτω, έχει πει και ο Βαγγέλης Βενιζέλος, από του βήματος της Βουλής. Ότι, τέλος πάντων, με τον Τσίπρα οι δανειστές τα βρίσκουν. Ενώ σ' εκείνους έκαναν τους δύσκολους. Και, εδώ που τα λέμε, μπορεί να έχουν και δίκιο. Δεδομένου ότι, από τον Σεπτέμβριο και δώθε, μια χαρά διεκπεραιώνονται οι σχετικές συζητήσεις, μια χαρά ολοκληρώνονται οι διαπραγματεύσεις. Για την ώρα τουλάχιστον. Ενώ οι γενικώς «ενιστάμενοι» εκ των δανειστών έχουν περιοριστεί δραματικά. Στον Σόιμπλε, άντε και σε καναδυό ακόμη.

Αλλά δεν αναρωτιούνται άραγε οι έως προχθές συγκυβερνήσαντες μήπως, απλώς, ο Τσίπρας έχει θέσει πιο καθαρούς όρους και κρατά πιο καθαρές θέσεις στη διαπραγμάτευση; Μήπως αυτό που εκείνοι εκτιμούν ως υποχωρητικότητα των δανειστών έχει -προπάντων- να κάνει με τη σοβαρότητα της επιχειρηματολογίας και με την ισχύ των αντιστάσεων προπάντων με την

ισχύ των αντιστάσεων, της δικής μας πλευράς; Των σημερινών διαπραγματευτών, του Τσακαλώτου και του Σταθάκη συγκεκριμένα, οι οποίοι, απλώς, δεν λένε «ναι σε όλα», αβλεπύ και ασυζητητί, όπως εκείνοι; Πολύ περισσότερο που, απ' όσα έως τώρα τουλάχιστον έχουμε δει, δεν υπήρξε σημαντική υποχώρηση θέσεων της ελληνικής διαπραγματευτικής ομάδας. Πετύχαμε περισσότερα απ' όσα προέβλεπαν οι καλοθελητές, περισσότερα ίσως κι απ' όσα περιμέναμε. Ώς τώρα. Για το μέλλον, που πράγματι έρχονται τα δυσκολότερα, δεν ξέρουμε, εδώ είμαστε. Θα δούμε και θα κρίνουμε.

Δεν τα βλέπουν άραγε όλ' αυτά ο Σαμαράς, ο Βενιζέλος και τα πολιτικά «παρακολουθήματά» τους; Δεν τα καταλαβαίνουν; Το πιθανότερο είναι ότι ναι, και τα βλέπουν και τα καταλαβαίνουν. Αλλά τι να πουν, από πού να πιαστούν ώστε να συνεχίσουν να «υπάρχουν»; Και είναι γι' αυτό που αναλύονται, εν χωρώ, σε ανόπτους και άσφαιρους αντιπολιτευτικούς λαϊκισμούς. Για τον Χρήστο Σπίρτζη, λόγου χάριν, ο οποίος είπε, λέει, ότι με πόνο ψυχής υπέγραψε για τα αεροδρόμια. Ότι, ας πούμε, τι πράγματα είναι αυτά, κι από πού κι ως πού, κι αν δεν του άρεσαν απ' την υπέγραφε κ.λπ. Προσποιούμενοι ότι λησμονούν πως είναι ο ίδιος ο Τσίπρας που έχει δηλώσει, από τον περασμένο Ιούλιο ήδη, ότι δεν συμφωνεί καθόλου με το πρόγραμμα. Αλλά αναγκάστηκε να το δεχτεί με το πιστόλι στον κρόταφο της χώρας. Προκειμένου να μην έρθουν τα πολύ χειρότερα. Οπότε, τι δεν καταλαβαίνουν; Αλλά εντάξει, άσχημο πράμα το πολιτικό περιθώριο. Και η εξ αυτού πολιτική αμηχανία. Αν μάλιστα πρόκειται για αμηχανία διαρκείας, όπως καλή ώρα, η σαχλαμάρα караδοκεί...

ΤΟ ΒΗΜΑ Ψυχάρης Ανδρέας Στ.

Οι «Καραμανλικοί» καίνε τον Βαγγέλη

Τελικά ο κ. Τσίπρας δεν χρειάζεται να λείπει πολλά -άλλωστε τα περισσότερα που έχει πει τα έχει ανατρέψει με μια τακτική που θα ζήλευε και η Κομανέτσι. Την καλύτερη υποστήριξη του την παρέχουν οι λεγόμενοι Καραμανλικοί κύκλοι οι οποίοι κάνουν ό,τι μπορούν ώστε να αποδείξουν στον σκεπτόμενο πολίτη ότι η υφιστάμενη Νέα Δημοκρατία απλά δεν μπορεί.

Τελευταίο χτύπημα ήταν οι δηλώσεις του κ. Θ. Ρουσόπουλου στον ΒΗΜΑ FM: ο Πρωθυπουργός έχει χαρακτηριστικά γέγη που θυμίζουν τον Ανδρέα Παπανδρέου, ο κ. Καραμανλής έχει επικοινωνήσει μια δυο φορές με τον κ. Τσίπρα ενώ δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο διάσπασης. Ο κ. Ρουσόπουλος, θυμίζουμε, ήταν κάτι αντίστοιχο του κ. Παππά.

Ο κ. Ρουσόπουλος προφανώς δεν θυμάται ότι η προηγούμενη Κυβέρνηση Τσίπρα-Καμμένου σχεδόν μας έβγαλε από την ΕΕ και την γλιτώσαμε την τελευταία στιγμή με την επιβολή των capital controls και μια βάνουση φοροεπιδρομή. Προφανώς δεν θυμάται ότι ο Παπανδρέου έλεγε προεκλογικά «έξω από την ΕΟΚ» και «έξω οι βάσεις του θανάτου» αλλά όχι μόνο δεν τα εννοούσε, αλλά και ουδέποτε διακινδύνευσε την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας.

Τι πετυχαίνει λοιπόν ο κ. Ρουσόπουλος, ο οποίος έχει και τις δικές του ευθύνες για την οικονομική κατρακύλα της χώρας; Ό,τι και, για παράδειγμα, ο κ. Στυλιανίδης και ο Πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ: καθαρή ψυχή για τον κ. Τσίπρα και τον κ. Καμμένο.

Δεν αντιλαμβάνονται ότι όχι μόνο καίνε την υποψηφιότητα του κ. Μείμαράκη (εφόσον αφήνεται να εννοηθεί ότι έχει τη στήριξη των Καραμανλικών) αλλά δείχνουν στον σκεπτόμενο πολίτη ότι η υφιστάμενη Νέα Δημοκρατία δεν αποτελεί την εναλλακτική λύση. Και βέβαια βοηθούν μια Κυβέρνηση χωρίς οικονομικό σχέδιο να παραμείνει στην εξουσία. Μήπως ήρθε η ώρα για τον κ. Καραμανλή να τραβήξει, τουλάχιστον, κάποια αυτιά;